

ngv Nederlandse Genealogische Vereniging

Oostelijk West-Friesland
Koggenland 2020/3

Het stadhuis der stede Abbekerk en de doodstraf

Vakgarage voor alle merken
www.Piethas.nl

Verkoop en Onderhoud
tegen scherpe prijzen

Piet Has Automobielen
Lageweg 25 1628 JS Hoorn
Telefoon: 0229-215416
Email: info@piethas.nl

Het oudste aandeel ter wereld,
uit 1606, ontdekt in 2010.

| Westfries Archief Regionaal Historisch Centrum voor West-Friesland

Als u op zoek bent naar uw voorvader, een bouwtekening van uw huis, een oude foto of een boek over de historie van de streek kunt u terecht in het Westfries Archief. In ons gebouw bewaren wij meer dan zes kilometer archiefstukken, kranten, kaarten, prenten en foto's betreffende de geschiedenis van West-Friesland.

U bent van harte welkom.

| Openingsstijden
www.westfriesarchief.nl

Blaauwe Berg 5c | 1625 NT Hoorn | Bezoekadres
Postbus 603 | 1620 AR Hoorn | Postadres
0229-282500 | Telefoon
info@westfriesarchief.nl | E-mail
www.westfriesarchief.nl | Internet

Omslag uit: *J. Blaeu's grooten atlas enz. 1648*

Tijdschrift
voor de afdeling
Oostelijk West-Friesland
van de Nederlandse
Genealogische
Vereniging

Koggenland

aflevering 2020/3
jaargang 35

Inhoud

Onze bijeenkomsten.....	60
In dit nummer.....	60
Van de bestuurstafel.....	61
Misschien zit hier iets voor u bij.....	62
Afdelingsbibliotheek.....	63
Nieuws uit het Westfries Archief.....	64
Een oud vraagstuk opgelost.....	66
Uw kwartierstaat in boekvorm?.....	68
Familieonderzoek als onderwerp in krantenartikelen (vervolg).....	70
Genea-IX.....	73
GensDataPro van 2.9.9.5. naar 3.0.0.5.....	73
Paleografie.....	74
Het stadhuis der Stede Abbekerk en de doodstraf.....	77
Transcriptie van pagina's 72 en 73.....	84
Mutaties.....	85
Aan dit nummer werkten mee.....	85
In het volgende nummer.....	85

Redactie-adres
Ben H.T.J. Leek
Koperslager 41
1625 AK Hoorn

ISSN-nr. 0927-8443

Onze bijeenkomsten

Vanwege de situatie rond corona zijn voorlopig geen bijeenkomsten voorzien!!!

Aanvang van de avonden 19:30 uur tenzij anders aangegeven.

De bibliotheek is tijdens deze avonden open vanaf 18:30 uur.

De bijeenkomsten worden gehouden in het Westfries Archief, Blauwe Berg 5c te Hoorn.

Aanvang, tenzij anders vermeld, 19:30 uur. De afdelingsbibliotheek is open vanaf 18:30 uur.

In dit nummer

Informatie over de updates van GensDataPro, over de website Genealix en berichten over mogelijke gevolgen van het te gemakkelijk vrijgeven van gegevens over uw DNA.

Daarnaast genealogisch verhaal van een van onze leden Gerri Kind. Goed voorbeeld doet hopelijk volgen.

Een historische achtergrond bij het plaatsen van een galg in Abbekerk (zie de paleografische tekst) en het schrijvende verhaal over een van de slachtoffers daarvan.

Met genealogische informatie, onderzoeksresultaten van eigen leden en een historisch achtergrondverhaal is dit weer het gevarieerde nummer geworden, dat wij, de redactie, graag willen aanbieden aan onze lezers.

Van de bestuurstafel

Je kunt er niet omheen. Het Covid-19 virus blijft ons bezig houden. Mijn wens die ik uitsprak in de vorige editie van Koggenland (2020-2) om elkaar mogelijk in het najaar weer in het Westfries Archief te ontmoeten ging volledig de mist in. Zoals we u al eerder door middel van een nieuwsbrief op 14 augustus bericht hebben zal er dit jaar geen bijeenkomst meer gehouden kunnen worden. We zien eenvoudigweg geen mogelijkheden om op een 'corona-veilige' manier bijeenkomsten te organiseren.

Om toch nog contact te kunnen hebben is door enkele personen in mei een zogenaamde genealogische helpdesk ingericht. Hierop zijn 7 reacties gekomen. We hadden er meer van verwacht, maar we zijn dan ook nooit tevreden.

De vragen gingen onder andere over:

het zoeken naar een woonhuis vanaf 1690, Aldfaer, DTB, het ontstaan van een familienaam en familieverbanden in een boedelscheiding.

Mocht u nog vragen hebben dan kunt u nog steeds gebruik maken van de genealogische helpdesk. Of dit nu gaat over uw onderzoek, een genealogisch computerprogramma, een leesprobleem of noem maar op, maak gebruik van de helpdesk. Inmiddels is het e-mailadres veranderd in

evenementen-owf@ngv.nl Uw vragen gericht aan het oude e-mailadres komen nog wel op de juiste plaats terecht.

U hebt in de Nieuwsbrief van 4 september een enquêteformulier ontvangen met een 19-tal vragen. De toelichting over het waarom van deze enquête spreekt voor zich. We hopen dat u de moeite zult nemen om deze enquête in te vullen. Om dit te doen moet u eerste het Excel-bestand downloaden door in het Nieuwsbericht op *formulier* te klikken. Daarna invullen en dan verzenden naar Joke Ignjatovic, onze secretaris (secretaris-owf@ngv.nl). Een enigszins omslachtige werkwijze, maar wij zagen geen andere mogelijkheid om dit in een Nieuwsbrief te realiseren. We hopen dat u meedoet!!

uw voorzitter
Dick Waalboer

Misschien zit hier iets voor u bij

Korte signalementen van binnengekomen afdelingstijdschriften, die u kunt inzien in onze afdelingsbibliotheek. Alle overige, reeds gedigitaliseerde tijdschriften kunt u raadplegen via de site van de NGV.

Genealogie langs Peel en Maas (afd. Land van Cuijk en Ravenstein, jg. 28, nr. 84, augustus 2020)

Kwartierstaat Anna Maria Antonia Cornelissen, geb. Mill 18-12-1970, tr. Wilhelmus Alphonsus Maria Pennings (geb. Oeffelt 10-07-1946); Een kleine huwelijksketting (d.w.z. een reeks van tenminste vier huwelijken, waarbij een van de partners steeds de weduwnaar of de weduwe is uit de vorige schakel van de ketting) op de grens van Beers en Cuijk, eind 18de, begin 19de eeuw; Theodorus van Berkel, geb. Uden 1906, emigrant naar Amerika; Een nieuwe website met informatie over en herinneringen aan internaten (kostscholen) in Brabant <https://wierookwijnwaterenworstenbrood.nl/internaten>

Hollands Noorderkwartier (afd. Alkmaar e.o., jg. 34, nr. 123, september 2020)

Inteelt, vergeet het maar (een onderzoek naar de bewoningsgeschiedenis van Broek op Langedijk); de families (Van) Duijn en Ho(o)geboom in Alkmaar in de 18de eeuw.

Via een ruilabonnement beschikken wij ook over

West-Friesland Oud en Nieuw (jaarboek nr. 87 van het Westfries Genootschap, 2020)

Naast veel verenigingsnieuws, een kroniek van West-Friesland in 2019 en verhalen over en in het Westfries ook een aantal artikelen die als achtergrondinformatie gebruikt kunnen worden door genealogen.

Bijvoorbeeld over de geschiedenis van het landschap (De middeleeuwse veenontginningen - ca. 800 tot 1200 na Chr. - als basis van het huidige Westfries landschap), of over de politieke geschiedenis (De geheimen van de Oudorperpolder, nieuw onderzoek naar de kastelen van Karel V). De sociale geschiedenis komt aan de orde in 'Bittere armoede van de tuinders in de jaren dertig, crisis en werkloosheid onder tuinders in West-Friesland.

Maar ook wat je dagelijks om je heen kunt zien, kan tot verdieping van inzicht leiden, zoals blijkt uit 'IHS-monogrammen, devote kunstschaten op huizen' en 'Hooivijzels, prominente bouwwerken op het boeren erf'.

In het cultuurhistorisch tijdschrift **Vierkant**, dat de leden ieder kwartaal toegestuurd krijgen, staat een aanvulling op het door de Stichting Westfries Families uitgegeven boek 'Familie de Beurs' uit 1982. Na de vondst van een grafsteen onder het voetpad naar de hervormde kerk in Aartswoud kon de

naam van de (waarschijnlijk) tweede vrouw van Jacobus de Beurs, notaris en rentmeester in Aartswoud, worden toegevoegd: hij trouwde rond 1645 met Marij Dirckx.

Westfriese Families (uitgave stichting Westfriese Families, jg. 61, nr.1, april 2020)

Kwartierstaat Nicolaas Bot, geb. Andijk 11-02-1913, overl. Atambua (Timor) 25-09-1947; Genealogie Ents Brouwer (vervolg); Eigenaardigheden bij huwelijken met een Schuitemaker.

De Stichting Schu-y-ij-t (zie www.schuit.info) heeft een databank samengesteld met ongeveer 78.000 personen, die in hun naam het stukje 'schuit(e)' hebben (Schuit, Schuitemaker e.d.). Het totale bestand zal binnenkort ook op de website van de Westfriese Families geplaatst worden.

Jg. 61, nr.2, september 2020

Kwartierstaat Arie Wonder, geb. Wieringerwaard 15-08-1932, overl. aldaar 11-12-20219, tr. Wieringerwaard 16-06-1956 Johanna Guda Blaauwboer ; Genealogie van Cornelis Jans Koedooder, geb. Enkhuizen 1609, overl. aldaar 04-10-1640, tr. Enkhuizen 17-08-1631 Marijten Crijns Ossenkoper, ged. Enkhuizen 17-01-1608

Oud Hoorn (jg.42, nr.3, september 2020)

In de artikelen over Odile Moereels (voormalig directrice van het Stadsziekenhuis), Taxi Kramer, Osinga Optiek en de zes weeskinderen Van der Lee komen genealogische gegevens voor over de namen Moereels, Kramer, Osinga en van der Lee. Verder nog een achtergrondverhaal over de industrialisering van de scheepsbouw in Hoorn in de 16de en 17de eeuw als een van de aanjagers van de welvaart in de gouden eeuw.

Afdelingsbibliotheek

Zolang het WFA niet geopend is voor bezoekers en alleen toegankelijk is op aanvraag voor een zeer beperkt aantal onderzoekers, is ook onze afdelingsbibliotheek niet bereikbaar voor de leden van OWF. Er wordt dus ook niet uitgeleend.

Zodra de situatie weer verbeterd is en het 'nieuwe normaal' helemaal of gedeeltelijk terug is gegaan naar het 'oude normaal', zullen wij u daarover berichten via de mailservice.

Dan kunt u misschien ook al de jaargangen van Gens Nostra inzien of lenen, die Marijke van Teunenbroek aan het inbinden is.

Gerri Kind-Renskers

Nieuws uit het Westfries Archief

Reconstructie verloren gegane bevolkingsregisters Venhuizen

Met hulp van vrijwilligers heeft het Westfries Archief een reconstructie kunnen maken van de verloren gegane bevolkingsregisters van Hem en Venhuizen over 1850-1861 en 1861-1880. De klappers op deze registers zijn wel bewaard gebleven en al enkele jaren digitaal doorbladerbaar. In deze klappers staat een groot deel van de inwoners van de gemeente Venhuizen uit die tijd in alfabetische volgorde beschreven met een verwijzing naar de oude registerdelen, inclusief folionummer en volgnummer. Vrijwilligers van het Westfries Archief indexeerden deze gegevens.

Deze nieuwe index is in bewerkte vorm gepubliceerd op onze website. De gegevens uit de index worden getoond op registerdeel en folio, zodat de inhoud van de verloren gegane registers voor een deel weer beschikbaar is.

Aanvulling aktes burgerlijke stand Hoorn, Blokker en Zwaag

Het Westfries Archief heeft de gedigitaliseerde akten van de burgerlijke stand van de gemeente Hoorn in beheer overgenomen. Het betreft gescande exemplaren van de geboorteakten (tot 1920), huwelijk (tot 1945) en overlijdensakten (tot 1970) die volgens de Archiefwet openbaar gemaakt mogen worden. Het betreft ook de akten van de voormalige gemeenten Blokker en Zwaag die de gemeente Hoorn na de gemeentelijke herindeling per 01-01-1979 in beheer heeft gekregen.

1709-14_1942h Huwelijksakten Hoorn ✕
⋮

Huwelijk Riel en Pieterse, 23-07-1942

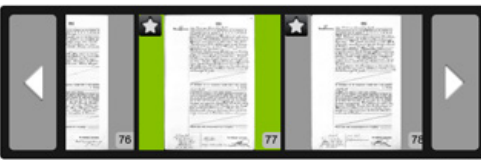
Akte plaats: **Hoorn**

Bruidegom: **Riel**

Bruid: **Pieterse**

Toegangsnummer: 1709-14 Registers van de burgerlijke stand van de gemeente Hoorn

Inventarisnummer: 1942h

77 ▶

laatste wijziging 21-08-2020, 1 gedigitaliseerd

Overname van de gescande exemplaren had nogal wat voeten in de aarde. Er moest functionaliteit worden ontwikkeld om de scans met bijbehorende gegevens te verplaatsen van het softwaresysteem van Burgerzaken gemeente Hoorn naar het collectiebeheersysteem van het Westfries Archief. De functionaliteit moest worden getest, de output gecontroleerd en nagegaan of de scans na overname niet meer in het systeem van de gemeente Hoorn aanwezig zijn.

De scans zijn geïndexeerd op achternaam en aktejaar en worden in de toekomst nog aangevuld. Jaarlijks zullen de scans door het Westfries Archief in beheer worden overgenomen en via het internet beschikbaar gesteld. Ten opzichte van de originele akten is dit een verbetering. Zij werden veelal ingebonden in registers van wel tien jaar, waardoor gewacht moest worden tot het recentste jaar openbaar gemaakt mocht worden.

Overlijdensakten 1811-1950 gepubliceerd

Sinds kort staan scans van de [overlijdensakten van 1811-1950](#) op onze website. Daarmee is nu het overgrote deel van de registers van de burgerlijke stand in onze collectie digitaal beschikbaar.

Wat nog ontbreekt, zijn aanvullingen die sinds ons grote digitaliseringsproject in 2010 naar onze bewaarplaats zijn overgebracht: geboorteakten 1903-1910, huwelijksakten 1923-1930 en overlijdensakten 1951-1960. Deze zullen zo spoedig mogelijk worden gedigitaliseerd.

De publicatie van de overlijdensakten is de afronding van een langlopend project. Wij begonnen in 2013 met de doop-, trouw- en begraafboeken (vanaf 1572), daarna volgden de bevolkingsregisters (1821-1940), het oud-rechterlijk archief (1357-1811) en de notariële archieven (1552-1935).

Het gebruik van de genoemde bronnen is sinds 2013 enorm toegenomen. Sommige bezoekers merken tijdens de raadpleging dat bepaalde informatie ontbreekt. Wij verzoeken u vriendelijk om dit te melden. Het kan namelijk zijn dat pagina's niet zijn gescand. Overigens kan het ontbreken van informatie ook andere oorzaken hebben. In het notarieel archief vanaf 1811 bijvoorbeeld zijn sommige akten, de zogenaamde "brevetakten", niet aanwezig. En bevolkingsregisters uit de periode 1920-1940 worden pas geleidelijk beschikbaar vanwege privacygevoelige informatie.

Een oud vraagstuk opgelost

Al vroeg in mijn onderzoek naar de familie Renskers stuitte ik op Jan Derk Renschers die in september 1854 vanuit Winterswijk naar Noord-Amerika emigreerde. Verre verwant Jack Renskers vond zijn naam in de Census van 1860: "I.D. Renskers + wife". Geen bezit. Verder ook geen vermeldingen meer. Dat was 30 jaar geleden.

Toch bleef het me bezighouden. Onlangs vond ik op internet bij het ECAL (Erfgoed Centrum Achterhoek en Liemers) dat er een notarisakte met de naam Renskers in 1853 bij een notaris in Aalten opgemaakt was. In een mailtje deelde een medewerkster van het archief mee, dat er geen akte in het archief aanwezig was omdat het een akte van bekendheid betrof. Deze werd aan de aanvrager meegegeven. Ik kon alleen maar bedenken dat hij in verband met zijn emigratie zijn achternaam had laten vastleggen als Renskers. De in Winterswijk wonende familieleden hadden vrijwel allemaal die spelling van de achternaam.

In Familysearch staan ook de passagierslijsten van emigrantenschepen en dit bracht de oplossing. Op de 'South Carolina', die in september 1854 uit Rotterdam vertrok staat: "I.D. Renskers (geboren 1816) en zijn vrouw Willemina Renskers (geboren in 1823)". Zij zijn niet in Nederland getrouwd maar de kapitein zal dit niet gecontroleerd hebben. Op de lijst van emigranten in 1854 in Winterswijk staat een Willemina Slotboom die precies de juiste leeftijd heeft en ook de enige Willemina is. Jan Derk emigreerde vanuit boerderij 'Rozenhuis' in Ratum (een buurtschap van Winterswijk) en Willemina vanuit boerderij 'Scholteveldboom' in Ratum. Zij hebben elkaar ongetwijfeld gekend. Ik vermoed dat zij besloten hebben samen te emigreren.

Op Delpher vond ik in de Rotterdamse courant het verhaal dat de South Carolina uit Rotterdam vertrok maar in Biervliet aanlegde om proviand in te slaan. De loods was al aan boord toen er geconstateerd werd dat er cholera aan boord was uitgebroken. Het schip moest in quarantaine bij het eiland Tiengemeten. In Dover is opnieuw gecontroleerd of de ziekte verdwenen was. Uiteindelijk kwamen Jan Derk en Willemina toch in New York.

Op internet kon je al langer de gegevens van de Census USA vinden. Ook vind je de gegevens van de immigranten op Ellis Island bij New York; deze zijn daar vanaf 1892 genoteerd. Voor die tijd kwamen de immigranten aan bij Castle Garden in New York (soms Castle Clinton genoemd) De gegevens daarvan zijn nu ook op internet te vinden.

Verder is Findagrave een goede bron. Let wel op: de spelling van de namen wijkt soms sterk af of klopt niet. Een achternicht (wonend op Rhode Island) heeft voor haar moeder de namen Amalia Amy op de overlijdensakte laten zetten. Zij werd gedoopt als Kathryn Amy. Dit weet ik door de brieven die mijn moeder bewaard had. Tja....

Succes bij het zoeken naar de sporen van 'spoorloze' verwanten.

Uit: Nieuwe Rotterdam,sche Courant, Zaterdag 11 november 1854

Nieuwe Rotterdamsche Courant, Zaterdag 11 november 1854

Uit Amerika verneemt men, dat de schepen met landhuizeners , die te New-York aankomen, talrijke sterfgevallen aan boord hebben gehad. De J. B. Gilchrist van Liverpool had 13 passagiers en den timmerman verloren ; de Jacob van Westerveldt van Liverpool had 30 sterfgevallen; de Westpoint van Liverpool verloor 18 passagiers en 2 matrozen; de Governor Mertin van Liverpool 34 passagiers; de Edgar P. Stringer van Havre 23 en de South Carolina van Rotterdam 50 personen, allen aan de cholera, die aan boord dier schepen had geheerscht.

Gerri Kind-Renskers

Uw kwartierstaat in boekvorm?

Bij velen van u zal door de 'corona-isolatie' de activiteit ten aanzien van het stamboomonderzoek wel wat toegenomen zijn. Mogelijk was er een tijd niets aan gedaan en heeft uw onderzoek een nieuwe impuls gekregen.

Het is natuurlijk zonde om al dit werk, met of zonder regelmatige back-up, zomaar op de computer te laten staan.

Een alternatief kan zijn om uw noeste arbeid, bijvoorbeeld die uitgebreide kwartierstaat of dat parenteel, om te zetten in een aantrekkelijk boekwerk(je). Laten drukken van slechts één boek is vaak zeer prijzig maar u kunt er wel zelf een mooi boekwerk van maken zonder al te hoge kosten. Boekbinden is niet zo moeilijk. Geduld moet u er wel voor hebben want het is een nauwkeurig werkje.

Gerri Kind en ik, Marijke van Teunenbroek, willen u er graag bij helpen. Daarom hebben wij besloten een cursus boekbinden van 2 dagdelen te gaan geven.

Vanwege het coronavirus kunnen wij niet in het archief terecht. Daarom doen wij dit bij ons thuis met niet meer dan 2 à 3 personen per keer.

De eerste keer leert u het binden, naaien en plakken, en de tweede keer maken wij het boekblok af in de kaft.

Het boekblok moet 24 uur drogen in de pers, dus vandaar 2 dagdelen.

Misschien wilt u eerst eens oefenen met wat tijdschriften voordat u aan uw kwartierstaat gaat beginnen.

U kunt zelf tijdschriften meebrengen om in te binden. Ook kunnen wij zorgen voor oefenmateriaal.

Denk bijvoorbeeld eens aan een pakje ingebonden tijdschriften als de Donald Duck, als cadeau voor de feestdagen.

De kosten voor 2 dagdelen inclusief gebruik van materiaal, koffie of thee bedragen € 12.50.

Voor aanmelding en verdere informatie stuurt u een e-mail naar evenementen-owf@ngv.nl

Marijke van Teunenbroek en Gerri Kind

ontdek
jouw
verhaal

Familieonderzoek als onderwerp in krantenartikelen (vervolg)

De psycholoog René Diekstra is in twee van zijn wekelijkse columns in het Noord-Hollands Dagblad nader ingegaan op het verhaal, dat hij in januari en februari was gestart (zie Koggenland 2020.2, blz. 41-42)

René Diekstra

Bron: Diekstra.nl

In de columns van 22-06-2020 (*Jezelf durven herkennen*) en 29-06-2020 (*Relaties tussen generaties*) bespreekt hij problemen die zich kunnen voordoen bij het door hem geïntroduceerde levensloopinterview. Het om allerlei redenen niet willen meedoen van zowel interviewers als geïnterviewden, die bijvoorbeeld duidelijk maken dat zij alleen maar in de toekomst zijn geïnteresseerd en niet in het verleden, is voor hem een opstapje naar het constateren van een achterliggend psychologisch gegeven. Als je je (groot)ouders beter leert kennen, leer je ook jezelf beter kennen en juist deze kennis zul je later ook weer willen delen met je eigen nakomelingen.

Een bijkomend voordeel, dat uit de vele reacties van lezers van het NHD is gebleken, is (in de woorden van Diekstra) dat een kind-ouderinterview ook een langdurig positief effect kan hebben op de sfeer in de onderlinge relatie. "Als wij goed of aandachtig zijn voor een ander, neemt de mate waarin wij die persoon aardig vinden, dikwijls toe". De psychologische verklaring daarvoor is dat de betekenis van een persoon, die jij goed of aardig vindt, voor jou toeneemt, als jij ze helpt of aandacht geeft.

Voor genealogen levert dat een boeiend perspectief op. Informatie over je (groot)ouders verzamelen, bijvoorbeeld door hen te interviewen, leert jou hen beter te begrijpen en indirect ook jezelf beter te leren kennen. Jouw betekenis voor hen neemt daarbij evenzeer toe als hun betekenis voor jou. Dat bewustzijn kun je overbrengen op jouw eigen kinderen, dat "je de mate waarin je anderen aardig vindt, voor een groot deel in je eigen hand hebt".

Gedmatch

Een artikel in de Volkskrant (15-07-2020, *De onbekende doden komen tot leven*) en de Nieuwsbrief van de NGV van 1 augustus 2020 gaan beide verder in op de strekking van het artikel in het NHD dat ik de vorige keer aanstipte. (Koggenland 2020.2, blz. 43)

De ondertitel van het verhaal in de Volkskrant luidt: 'Door te zoeken in openbare DNA-databanken lost justitie in Amerika op spectaculaire wijze coldcasezaken op. Rechercheurs in Nederland willen nu hetzelfde gaan doen, maar hoever mogen zij daarbij gaan?'

Sinds 2018 is het in de Verenigde Staten en Zweden via deze nieuwe onderzoeksmethode mogelijk gebleken onopgeloste moordzaken alsnog tot een oplossing te brengen. Twee Amerikaanse genealogische databanken, Gedmatch en FamilyTreeDNA, bedoeld voor verwantschapsonderzoek, zijn gevuld met erfelijk materiaal van meer dan twee miljoen mensen, die dat materiaal vrijwillig hebben afgestaan in de verwachting dat herkomst of onbekende familieleden daarmee kunnen worden opgespoord.

Sinds Gedmatch in 2019 in commerciële handen gekomen is via overname door het bedrijf Verogen, is de beheerder zich op gerechtelijk- en politieonderzoek gaan richten. Verogen heeft intussen toegegeven dat de gebruikersrechten niet correct zijn geregeld en heeft maatregelen beloofd. Maar ook is duidelijk geworden dat andere DNA-banken, zoals 23andMe en Ancestry.com ook samenwerken met justitiële autoriteiten, zij het dat zij wel duidelijk hun werkwijze hebben aangegeven.

Natuurlijk hebben ook de Nederlandse forensische rechercheurs en de justitiële autoriteiten wel oren naar deze onderzoeksmethode, maar zij wachten nog op instemming van het Ministerie van Justitie en Veiligheid. Juridische, ethische en organisatorische problemen spelen mee in die beslissing. Mag je zomaar een DNA-profiel van een Nederlandse verdachte of een slachtoffer van een misdrijf uploaden in een Amerikaanse databank, die daarvoor niet is bedoeld? Het gaat immers om particulieren, die om een heel andere reden hun dataprofiel hebben afgestaan. Terecht dus dat onze wetgever zich hierover gaat buigen. Ook organisatorisch zijn er nog veel hobbels te nemen. De DNA-banken bevatten voornamelijk Amerikaans erfelijk materiaal (Amerikanen met Europese voorouders) en Europees materiaal (Europeanen die genealogisch onderzoek doen). Die beperking maakt dat niet iedere onderzoeksaanvraag gehonoreerd kan worden. Als er bij het onderzoek geen directe match optreedt, maar er alleen een gedeeltelijke overeenkomst geconstateerd wordt, levert dat een lijst met mogelijke en meestal heel verre familieleden op en moet er uitgebreid genealogisch onderzoek gaan plaatsvinden. Daar hangt uiteraard ook een prijskaartje aan.

Als hiermee nare coldcasezaken kunnen worden opgelost, is iedereen natuurlijk enthousiast, maar feit blijft dat de inzenders van DNA-materiaal er geen rekening mee hebben gehouden dat hun erfelijk materiaal zich tegen hen zou kunnen keren. Je zal op deze manier maar onbedoeld meewerken aan de veroordeling van een familielid! Er moeten dus heldere spelregels komen voor gebruik van DNA-materiaal. Deelnemers aan Gedmatch moeten sinds kort expliciet toestemming geven voor gebruik van hun DNA-profiel. En er wordt hard gewerkt aan een methode waarbij dit onderzoek toegestaan wordt in uitzonderlijke gevallen, zonder daarbij de privacy aan te tasten. De rest van jouw familie hoeft immers niet te weten waarom jij meewerkt. Zij zouden daar wel eens heel anders over kunnen denken.

Terecht trekt de NGV in haar Nieuwsbrief van 1 augustus dan ook de volgende conclusie: een inbreuk op de privacy in een databank met genealogische gegevens onderstreept de ontoereikende waarborgen voor de meest gevoelige persoonlijke informatie.

Ben Leek

Genea-IX

De link <https://www.genealix.nl> verwijst naar de website Geneal-IX, die opgezet is en onderhouden wordt met de bedoeling om genealogische onderzoekers snel te laten zien welke gegevens al online beschikbaar zijn. Dat geldt dan meteen voor heel Nederland!

Per provincie en per plaatsnaam staat een lijst van boeken die online te raadplegen zijn. Voor de DTB's, de Burgerlijke Stand en de Bevolkingsregisters hoeft u dus niet de afzonderlijke archieven aan te klikken, maar wordt u meteen doorgelinkt naar het betreffende archief en de betreffende bron. Op termijn zullen ook de links naar andere akten en documenten, die door archieven beschikbaar worden gesteld, worden opgenomen.

(bron: Genealogisch Erfgoed Magazine jg. 28, nr. 3, augustus 2020)

GensDataPro van 2.9.9.5. naar 3.0.0.5

Sinds eind augustus is er een upgrade voor GensDataPro. Na een uitvoerig traject van updates en testen is GensDataPro versie 3 via de webshop

<https://ngvledenservice.nl/product/gensdatapro-update-2-9-x-naar-3-x/> nu beschikbaar.

Onderstaand de hoofdlijnen van de vernieuwing en de wijze waarop u deze versie kunt aanschaffen.

Zoals de programmamakers al schreven zitten de grootste veranderingen onder de motorkap. De databasestructuur is gewijzigd waardoor het programma efficiënter werkt. We merken hier niet zo vreselijk veel van.

De Lees-mij-eerst.pdf file is duidelijk en de moeite waard om inderdaad eerst te lezen.

Opvallend is dat in het personenbewerkscherm nu DNA-HAPLO-codes kunnen worden ingevoerd. In het bewerkhandelingenmenu kunnen die DNA-HAPLO-codes doorgegeven worden aan voor- of nageslacht. Alle voorvaders en 'nazonen' krijgen het Y-chromosoom en alle voormoeders en kinderen krijgen het Mt-chromosoom (per menuoptie uitgesplitst). Bij het invoeren van DNA-Haplogroepen wordt het doorgeven gestopt bij een persoon die al een andere Haplogroep heeft.

Na de, overigens snelle, installatie zijn alle bestandensets leesmijbestanden geworden. Door, zoals de Lees-mij-eerst.pdf dit aangeeft, de bestanden te exporteren naar GDP3 zijn deze voor bewerken beschikbaar. De oude versie GDP 2.9.9.5 maakt gebruik van een set van zo'n twaalf bestanden.gdz.

Lees verder op pagina 76

De Burgemeestren hebben op den
 9^{en} May 1709 ten behoeve deser Steder Abbekerk, tot een
 Galgesvelt gekogt van Aris, Moriaanse Groot, heb buytverrijden
 van een stukje grasland en Rietschoot, Leggende in den bedryf
 van Lam versage, in het nieuwe Land aan de Leedyk,
 sijnde het besciede stukje, bestest en de Kolkdijk: naast
 belandt ten oosten Herman . . . . En ten westen Jan
 Spiegelmaker; voor een vrij gedeelte Land en Schoot, sonder
 enige belasting van ordinare of extraordinare Verpondingen,
 Landschot, Dijkgelt, Molergelt, of diergelyke, deswelke
 alle sullen blijven op het bovengedeelte; en tot
 synen Last: Op Conditie, dat hij Aris Groot van het
 selve buytverrijde voor syn Leven sal behouden het genot van
 gras en riet, en ook het Sodegelt; mits nochtans, dat hij
 geen paarden, koebesten, of ander groot Vee, daar op sal
 mogen brengen of houden: Voorus, dat de Scheijts loot sal
 gemaakt en onderhouden worden tot dit Stede Laste alleen.
 Wyders met expres beding: Indien dit Galgesvelt in toekomen
 tot Dijkbehoefte soo verre most ontgront werden, dat 'er
 geen genoegsame plaats tot Galg en Ret, naar 't oordeel

van Burgermeesteren in het ~~gelyc~~ ~~is~~ ~~er~~ ~~lyken~~, als
dan hij Aris Groot, of die hier nu eigenaar van het
stukje grasland mogte wesen, sal moeten Lyden, dat het
Galgevelt in staat blyvende, de aarde, tot Dyksbeloefte
noodig, soo veel sūde lyker iijet het selve stukje grasland
gedoelven isferde: Dog indien de Regenten van de
Koggen verstonde, alles voor de voet op te ontgronden,
en het Galgevelt alsoo isferde verdoelven, dan sullen
Burgermeesteren in der tijt geregtigt wesen, om wederom
van het gemelde stukje grasland soo veel roeden vrij
te eijgenen en af te slooten, als sij verstaan tot een
nieuw Galgevelt noodig te hebben, mits aanden eigenaar
betalende dubbel de waarde van dien volgens taxatie:
Welk Regt Burgers^m in der tijt op het voorsz: stukje grasland
telkens in cas van ontgrondinge sullen behouden ten eeuwigen
dage.

De Gūijtschelding staact geregistreert in het
tiende Prothokol, Pag: 0A en 0B.

De nieuwe versie GensDataPro 3.0.0.0 slaat alle informatie op in één bestand. gd3.

Het menu Instellingen is enigszins veranderd. Per tab Figuur, Rapportage, Aannames en dergelijke is nu, waar nodig, gebruik gemaakt van tabbladen binnen deze tabs. Hierdoor is het overzicht sterk verbeterd.

Het personenbewerkscherm heeft een wat rustiger aanblik gekregen. Met de tabtoets springt men niet meer direct naar een veld onder het bewerkte veld, maar naar een veld rechts, bijvoorbeeld Opmerkingen. Met de pijltjestoetsen kan nog steeds eenvoudig door het menu bewogen worden. Onder de Familienaam zijn de nodige ruimten, zes velden, aangebracht voor DNA-informatie. Boven Begrafenis is een knop om de overlijdensstatus aan te geven, bijvoorbeeld Jong, Minderjarig, Ongehuwd. Bij Overleden en Begrafenis kan meer informatie ingevoerd worden. Dit hoeft dus niet meer in een opmerkingenveld genoteerd te worden.

In de tabellen Personen en Relaties onderaan in het hoofdscherm kan de volgorde anders zijn dan gewend. Hier moet mogelijk wat 'sleepwerk' verricht worden. Zorg dat in Instellingen-Opties het vinkje bij tabelsortering vasthouden ingevuld is, anders werkt het verslepen van de tabellen niet.

Bij personen was het laagste nummer 2. In GDP 3 is dit nummer 1. Omdat bij gebruikers de persoonsnummers dikwijls in het geheugen zitten is het goed om een nieuwe persoon in te voeren die nummer 1 krijgt. Hierdoor krijgen alle personen weer hun 'eigen' nummer terug.

Per saldo is GDP 3.0 een waardevolle aanvulling en wie weet wat er nog meer komt. Op korte termijn zullen nog wel wat gratis updates nodig zijn, na mogelijke opmerkingen van gebruikers. Ook GDP3 is niet direct perfect. Indien u al eind augustus voor GDP3.0.0.0 gekozen had, kunt u nu de upgrade 3.0.0.5 downloaden.

Voor gebruikers van GDP 2.9.9.5 is de nieuwe versie zeker de moeite van het upgraden waard.

Dick Waalboer

ja ▼

nee ▼

Heeft u de enquête al ingevuld?
 Het kan nog steeds en we
 stellen het bijzonder
 op prijs!!

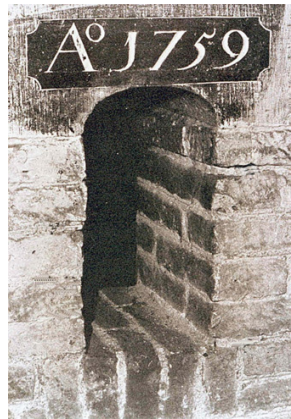
Het stadhuis der Stede Abbekerk en de doodstraf

In het jaar 1414 verleende de Hollandse graaf Willem de Zesde (vader van Jacoba van Beieren) stadsrechten aan de dropen Abbekerk, Twisk, Midwoud en Lambertschaag. Daartoe werden deze vier dorpen door hem samengevoegd onder de naam De Stede Abbekerk. Het stadsrecht eindigde met de Franse overheersing in de jaren 1795-1813. Het zelfstandig recht spreken was een afgeleid privilege van het stadsrecht. Het Regthuys herbergde, zoals de naam aangeeft, daartoe een rechtbank die ten dienste stond van de vier genoemde dorpen. (*Stichting historisch Abbekerk*).

In het jaarboek van Historisch Abbekerk en Lambertschaag van 1990 staat een artikel van de heer P. Krom over het stadhuis van de stede Abbekerk, perceel Dorpsstraat 48 te Abbekerk Medewerking werd verleend door de heer J. de Bruin van het Streekarchief te Hoorn. Volgens dit artikel is het waarschijnlijk dat het stadhuis is gebouwd in 1584. Een vraag is of het stadhuis direct de bouwkundige vorm had die het nu nog heeft. In 1759 en 1830 zijn er verbouwingen geweest.

Het stadhuis van de stede Abbekerk

Jaarsteen "gevangenhuis"

Aangenomen mag worden dat er toen reeds een 'gevangenhuis' aanwezig was. In het stadhuis werden naast civiele gedingen ook strafzittingen gehouden. In de strafzitting was de schout eiser, tevens waren er 9 schepenen, de beklaagde en zijn advocaat. De voorzaal was gelegen op de eerste verdieping. Deze zaal werd ook gebruikt voor de executie van sommige vonnissen.

Het gevangenhuis, dat nu nog aanwezig is stamt uit 1759 wat uit de ingemetselde steen blijkt. Het stadhuis staat ook bekend als het Reghthuys.

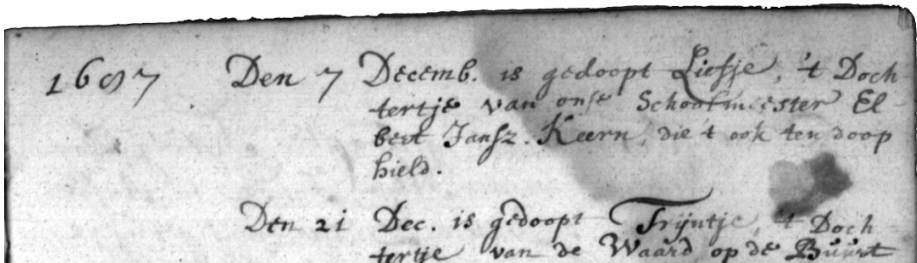
Omstreeks 1650 kende men de volgende straffen.

1. **Op water en brood zetten.** Dit werd met landlopers gedaan. Na enkele dagen of weken in het gevangenhuis kwam de veroordeelde weer op vrije voeten.
2. **Geseling.** Dit was een straf die bedelaars en sommige misdadigers te wachten stond. Al naar gelang de zwaarte van het delict werd een nader onderscheid gemaakt. Ernstige misdrijven werden bestraft met geseling tot uitstorting van bloed. Voorts was geseling in het openbaar een zwaardere straf dan geseling in de voorzaal van het stadhuis.
3. **Min of meer langdurige verbanning** uit de stede Abbekerk, Vier Noorder Koggen of uit Holland en West-Friesland. Een voorbeeld hiervan is de verbanning van vier lepralijders, die de stede Abbekerk in 1674 met een bezoek vereerden. Overigens komt deze straf in vrijwel ieder crimineel vonnis voor, meestal in combinatie met andere elementen. Ook op een andere wijze kon men aan zijn misdaad blijvend worden herinnerd, namelijk door brandmerken. Bekend is dat ene Adolf van der Meulen naast openbare geseling en verbanning werd gebrandmerkt met het brandijzer der Stede Abbekerk, waarin de dorpswapens van Abbekerk, Twisk, Lambertschaag en Midwoud waren aangebracht.
4. **Opname in een tuchthuis.** Ook dit was bepaald geen prettige straf. Een langdurig verblijf kon zelfs levensbedreigend zijn. Zo slecht waren de levensomstandigheden in tuchthuizen.
5. De zwaarste straf was vanzelfsprekend de **doodstraf**. De executie had plaats door onthoofding door het zwaard. Dit vond men toen een geschikte manier om mannen aan hun einde te brengen. Voor vrouwen werd deze vorm van levensbeëindiging onwaardig geacht. Het zwakke geslacht werd op een andere manier om het leven gebracht, namelijk door wurging. Hierbij werd de ter dood veroordeelde vastgebonden aan een paal en met een koord gewurgd.

In de stede Abbekerk werd, voor zover bekend, viermaal de doodstraf geëist en twee maal uitgesproken. De eerste keer was in 1691 na een uit de hand gelopen caféruzie. Op de avond van 22 augustus 1691 zat chirurgijn Jan Janszoon Fay (alias Breen) rustig een glas wijn te drinken in de herberg 'Het Hof van Holland' in Abbekerk toen Steven Klaaszoon uit De Gouwe (onder Hoogwoud) binnenkwam. Meteen begon deze de bejaarde chirurgijn op te juttten. Iemand met zulke grijze haren kon maar beter niet te diep in het glaasje kijken, plaagde Steven Klaaszoon. Jan Fay was misschien wel oud, maar nog niet afgeschreven en verkocht zijn uitdager een klap in het gezicht. De verwachte klap terug bleef uit. Want, zo zei Steven Klaaszoon, het viel te betwijfelen of de chirurgijn op zijn leeftijd nog wel een vuistslag kon verdragen.

Subtiel voegde hij daaraan toe, dat hij de grijsaard voor deze keer nog wel wilde sparen. Daarop wilde hij naar buiten gaan om zijn paard te voeren. Maar nu sloegen bij Jan Fay alle stoppen door. Blind van woede volgde hij Steven Klaaszoon naar de deur en joeg hem een mes in het lijf, links onder de korte ribben. Het mes drong opwaarts diep door en het slachtoffer stortte ter aarde met "doodklaaglijke" stem. De oude Jan Fay riep nog tegen de omstanders: "Ja. Ik heb hem gestoken en brui (steek) u ook wel in de huid!!", en koos vervolgens het hazenpad.

De vluchteling werd bij verstek veroordeeld tot de doodstraf door het zwaard. Voorlopig zat er weinig anders op dan confiscatie van zijn eigendommen. Pas ruim twee jaar later werd Jan Fay gesignaleerd. Op 21 november 1693 volgde eindelijk zijn arrestatie. Nog diezelfde dag werden de klokken geluid om belangstellenden te waarschuwen voor de op handen zijnde executie. Het vonnis werd voor het stadhuis ten uitvoer gelegd door de scherprechter.

 A photograph of a handwritten church register entry on aged, slightly stained paper. The text is written in a cursive script. The first entry reads: '1607 Den 7 Decemb. is gedoopt Liefje, 't Dochttertje van onse Schoonmeester Elbert Jansz. Keern, die 't ook ten doop hiels.' The second entry reads: 'Den 21 Dec. is gedoopt Trijntje, 't Dochttertje van de Waard op de Buit'.

Doopboek Benningbroek 1687

Het verhaal van het tweede doodvonnis begint op 7 december 1687 te Benningbroek. Op die dag werd Liefje Elberts, het pasgeboren dochttertje van schoolmeester Elbert Jansz Keern, te doop gehouden, zoals blijkt uit de hierboven weergegeven aantekening uit het doopregister. Verder is er over haar jeugd niets bekend. Liefje moest, zoals de meeste meisjes al op jonge leeftijd uit dienen gaan. Toen zij in dienst kwam in het huis van Sijmon Oostwoud en Magteld Jacobs in Lambertschaag was zij inmiddels 20 jaar oud. Het was kerst 1707. Zij woonde er nog maar een paar maanden toen het huis van Sijmon Oostwoud in de nacht van 2 op 3 april 1708 in vlammen op ging. Alleen wat huisraad kon men redden. Er werd wat zilverwerk vermist. Het huis werd herbouwd. Na enkele maanden dook plotseling een deel van het vermiste zilverwerk op, maar daar sloeg men geen acht op. Toch begon men zich in de loop van het jaar het een en ander af te vragen. Liefje was op een dag uit Hoorn terug gekomen met een peperduur kerkboek met zilveren sloten. Het had 29 gulden gekost.

Liefje zei het geld te hebben gekregen van een neef uit Warder. In de loop van de volgende winter viel huize Oostwoud van de ene verbazing in de andere. Liefje moest opeens naar Amsterdam, zogezegd omdat zij "de kanker in de borst hadde". Na een paar dagen keerde zij terug met de mededeling dat haar borst was afgezet, maar de wond gelukkig al weer genezen was. De geneesheer had die namelijk gevuld met hoendervlees, legde zij uit. Mogelijk naar aanleiding van ongelovige blikken kwam Liefje later met een nieuwe versie van haar wonderbaarlijke genezing. Zij was weliswaar naar Amsterdam geweest en had de geneesheer bezocht, alleen was de behandeling iets anders in zijn werk gegaan. Op de zieke borst was met gunstig gevolg een pleister geplakt. Begin maart 1709 ging Liefje Elberts op pad om een zilveren hoofdjizer te doen verkopen door Dirk Klaasz Baykes. Diens vrouw herkende het voorwerp meteen als toebehorende aan de moeder van een meisje, dat bij de familie Oostwoud inwoonde. Baykes besloot daarom het sieraad terug te brengen. Toen Liefje 's avonds haar geld dacht op te halen, kreeg zij te horen wat er was gebeurd. Ze ging naar huis, maar ging zonder commentaar naar bed en hield zich ziek. In haar bedstee naast het koehuis lag zij vier dagen lang te mokken. Op dinsdag 12 maart ging Liefje voor het eerst weer aan het werk. Ze pakte de wasketel en tobbe om de was van woensdagmorgen voor te bereiden. 's Avonds ging iedereen om 10 uur naar bed, nadat het paard was verzorgd. Vlak voor middernacht had de vrouw des huizes de slaap nog niet kunnen vatten, omdat zij een vreselijke pijn in haar been had.

Plotseling hoorde zij gerammel. Het leek wel de wasketel bij Liefje's bedstee. Even later hoorde zij een knetterend geluid. Het rumoer werd steeds luider en uiteindelijk werd ook zoon Jan Oostwoud wakker. Hij sprong uit bed en zag tot zijn schrik een licht schijnsel in het achterhuis. "Brand!! De hooiberg staat in brand!!!", schreeuwde hij. Binnen de kortste keren was het huis in rep en roer. Liefje rende naar buiten en riep om hulp, terwijl Oostwoud junior het vuur onder controle probeerde te krijgen. Dat lukte hem ternauwernood.

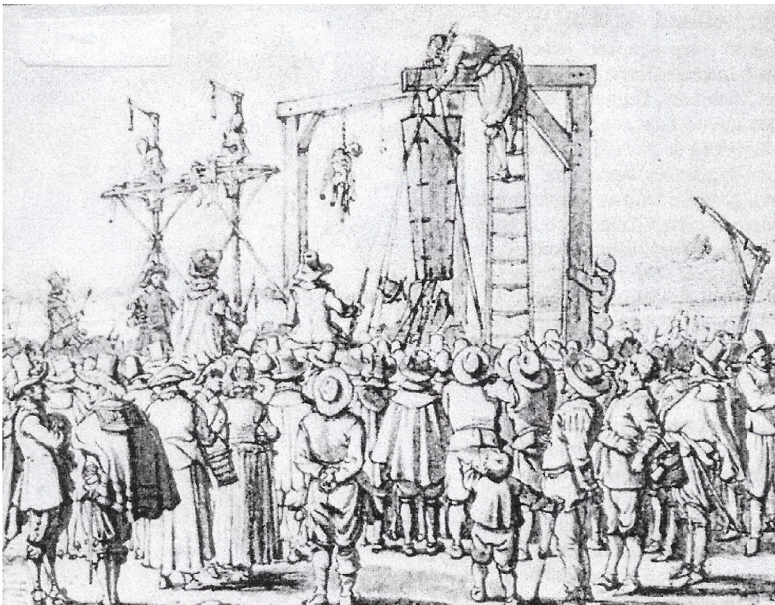
Alle ogen richtten zich nu op de meid. Haar merkwaardige gedragingen werden in verband gebracht met de twee branden. Liefje's spullen werden doorzocht en na een paar dagen kwam een vuurtest te voorschijn. Ook kwam een hemd van vrouw Oostwoud boven water, dat al sinds de eerste brand zoek was. Liefje had het tot op de draad afgedragen.

Het werd duidelijk tijd om schout Josias Cos in te schakelen. Hij liet Liefje opsluiten en onderwierp haar diverse keren aan verhoren. Na aanvankelijke ontkenningen bekende zij de diefstal van linnengoed en zilverwerk. Maar haar verklaringen bevatten zoveel tegenstrijdigheden dat de schout week in week uit bleef doorvragen. Op 2 mei 1709 erkende Liefje tenslotte dat zij misschien wel de brand van 12 maart had veroorzaakt. Op die dag zou zij de hond in de hooiberg hebben gehoord. Toen zij het beest binnenliet, zou de vuurtest per ongeluk in de berg gevallen zijn. Zij zou het vuur met haar voeten uitgetrapt hebben en was voornemens later nog eens te gaan kijken of alles goed was.

Dat laatste was zij echter vergeten.

Door deze laatste smoes had Liefje haar eigen graf gegraven. Josias Cos kon nu zijn laatste troefkaart uitspelen en eiste van schepenen dat zij door de scherprechter tot een bekentenis zou worden gedwongen.

Toen het arme kind dit hoorde "veranderde sij van gelaat en bekende vervolgens ronduyt". De eerste brand had zij gesticht om diefstal te verbergen, de tweede uit kwaadheid en ongenoegen, omdat Sijmon Oostwoud er achter was gekomen dat Liefje het zilveren hoofdijszer had willen verkopen. Brandstichting behoorde tot de zwaarste en gevaarlijkste misdrijven, omdat daardoor hele dorpen in de as konden worden gelegd. De meeste huizen waren immers van hout gebouwd. Liefje zag na haar bekentenis dus een zeer zware straf tegemoet. Iedereen zag gespannen uit naar het vonnis. Op 7 mei volgde eindelijk de uitspraak. Liefje werd veroordeeld om te worden vastgebonden aan een paal voor het raadhuis om daar met een koord te worden gewurgd. Tijdens de executie zouden boven haar hoofd een vuurtest en zwavelstokken branden. Daarna zou haar lichaam op een rad tentoongesteld worden als een spektakel voor de burgerij.

Links galg en rad. Een derde mogelijkheid was dat de terechtgestelde met zijn kist werd opgetakeld. Executies trokken veel belangstelling

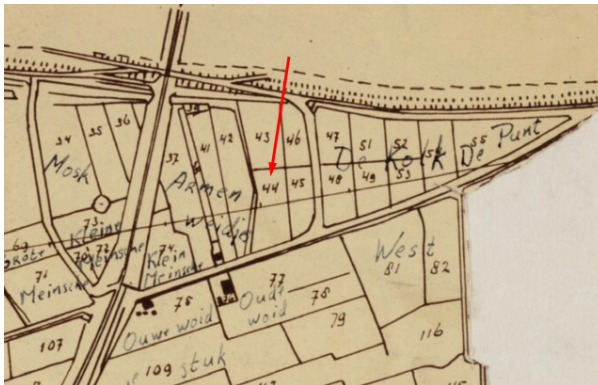

In allerijl kochten de burgemeesters op 9 mei 1709 een stukje grond aan de dijk bij Koppershorn.

De Stede Abbekerk had namelijk nog geen galgenveld, dus moesten er met spoed voorzieningen worden getroffen voor galg en rad.

Nadat Liefje Elberts nog een week met angst en beven in de gevangenis had gezeten, kwam eindelijk de dag van de terechtstelling. Op 13 mei 1709 kwam Liefje aan haar gruwelijk einde. Bijna een maand hing haar lijk op het rad, ten prooi aan de elementen. Niemand wist hoe en door wie het er daarna af was gehaald. Het trieste verhaal van Liefje Elberts kreeg daarmee een mysterieus besluit.

Galg en rad bleven staan als afschrikkingsmiddel en als symbool van de autoriteit van de schepenbank der stede Abbekerk.

Veldnamenkaart Meertensinstituut circa 1965

Verder heeft het galgenveld geen dienst meer gedaan.

In 16 jaar tijd had de stede Abbekerk twee executies beleefd.

Dankzij archiefonderzoek weten we de exacte locatie van het galgenveld, ten westen van de molenkolk van Koppershorn (zie de kaart van het Meertensinstituut). Hoe lang de galg en het rad daar hebben gestaan is niet bekend. Wel staan in het "stede reeckeningboeck" als laatste onderhoudsposten voor de galg gemeld.

1770

de 10 januari. Aan de E[dele] Klaas Peereboom voor geleverd houd tot de galg
 etcetera volgens quitantie:

f. 54.-.-

12 februari Betaalt aan de Smit voor geleverd ijszerwerk aan de galg:

f. 6.16.-.

Aan Pieter de Boer voor arbeytsloon aan de galg

f. 23.3.0.

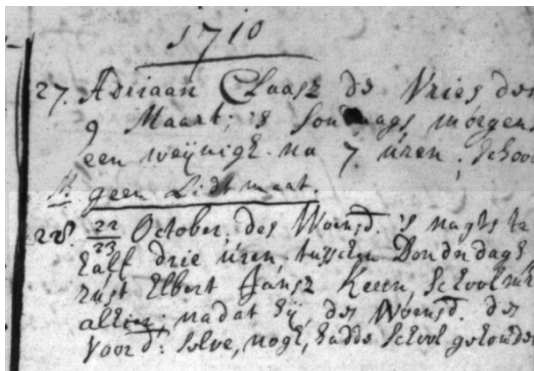
Als U nog eens een bezoek brengt aan het Reghthuys in Abbekerk bedenk dan dat U zich op historische grond bevindt.

Liefje Elberts Keern was het derde kind uit het gezin van Elbert Jansz Keern en Marij Claes.

Elbert Jansz Keern was schoolmeester te Benningbroek en diaken (1693) van de gereformeerde kerk in Benningbroek.

Het gezin bestond uit:

1.	Claes Elberts	gedoopt	Nibbixwoud	23-09-1685
2.	Abraham		Benningbroek	01-09-1686
3.	Liefje		Benningbroek	07-12-1687
4.	Aagt		Benningbroek	17-04-1689
5.	Aagt		Benningbroek	04-06-1690
6.	Abraham		Benningbroek	17-06-1691
7.	Salomo		Benningbroek	24-10-1694
8.	Styntje		Benningbroek	26-02-1696
9.	Neeltje		Benningbroek	13-03-1697

DTB Beningbroek, overlijden Elbert Jansz Keern 1710

Elbert Jansz Keern overleed op donderdag 23 oktober 1710 om half drie 's nachts, terwijl hij de dag daarvoor nog voor de klas had gestaan.

Of er tegenwoordig nog afstammelingen van de familie zijn, is een mooi onderwerp voor genealogisch onderzoek. Wie voelt zich geroepen?

Met dank aan de **Stichting Historisch Abbekerk en Lambertschaag te Abbekerk** (www.historischabbekerk.nl) en de heer **Jan de Bruin**, adjunct-directeur van het **Westfries Archief**.

De redactie heeft de vrijheid genomen om hier en daar een verandering aan te brengen, iets toe te voegen of weg te laten

Transcriptie van pagina's 72 en 73

De Burgemeesteren hebben op den

9 Majj 1709 ten behoeve dezer stede Abbekerk, tot een Galgevelt gekogt van Aris Adriaanzs Groot, het buijteneijnde van een stukje grasland en Rietschoot, Leggende in den bedrijve van Lamberscage, in het nieuwe Lant aan de Zeedijk; sijnde het tweede stukje, bewesten de Kolkdijk: naast belandt ten oosten Herman . . . ., En ten westen Jan Spiegelmaker; voor een vrij gedeelte Lant en Schoot, sonder eenige belasting van ordinare of extraördinare verpondingen, Lantschot, Dijkgelt, Molengelt of diergelijke; dewelke alle sullen blijven op het bovengedeelte; en tot sijnen Laste: Op Conditie, dat hij Aris Groot van het selve buijteneijnde voor zijn leven sal behouden het genot van gras en riet, en ook het soodegelt; mits nogtans, dat hij geen paarden, koebeesten, of ander groot vee, daarop sal mogen brengen of houden: Voorts, dat de scheijtsloot sal gemaakt en onderhouden worden tot de Stede Laste alleen: Wijders met expres beding: indien dit galgevelt in toekomend tot Dijksbehoefte soo verre most ontgront werden, dat'ter geen genoegsame plaatse tot Galg en Rat, naar 't oordeel van Burgermeesteren in der tijt soude overblijven, als dan hij Aris Groot, of die hier na eijgenaar van het stukje graslant moge wesen, sal moeten Lijden, dat het Galgevelt in staat blijvende, de aarde, tot Dijksbehoefte noodig, soo veel suijdelijker uijt het selve stukje graslant gedolven werde: Dog indien de Regenten van de Koggen verstonden, alles voor de voet op te ontgronden en het Galgevelt alsoo wierde verdolven, dan sullen Burgemeesteren in der tijt geregtigt wesen, om wederom van het gemelde stukje graslandt soo veel roeden vrij te eijgenen en afte slooten, als sij verstaan tot een nieuwe Galgevelt noodig te hebben, mits aan den eijgenaar betalende dubbel de waarde van dien volgens taxatie: Welk regt burgemeesteren in der tijt op het voorsz: stukje graslant telkens in cas van ontgrondinge sullen behouden ten eeuwighe dage.

De quijtschelding staat geregistreert in het tiende Prothokol, pag. 84 en 85.

Mutaties

Als nieuw lid van onze afdeling verwelkomen wij

Mw A. Koopmans (Hoorn)

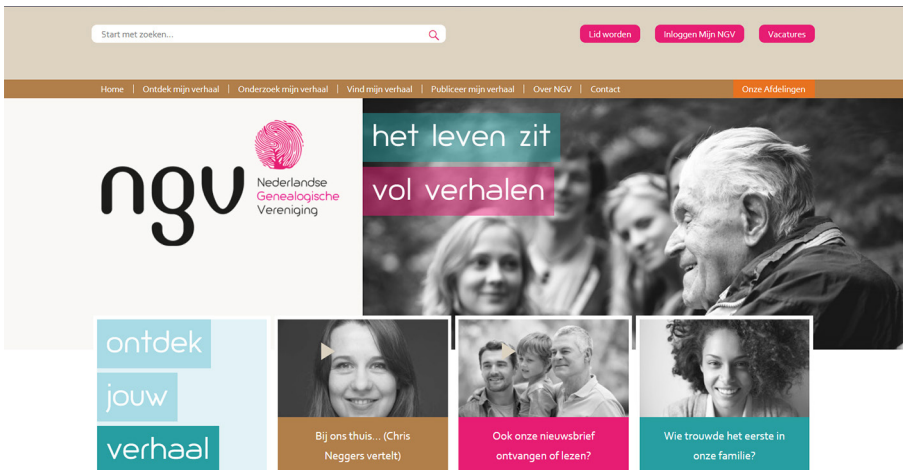
Het totale aantal leden van onze afdeling bedraagt per 1 september 135 (inclusief 9 bijkomende leden).

Aan dit nummer werkten mee

Gerri Kind-Renskers, Ben Leek en Dick Waalboer

In het volgende nummer

Wij verwachten een uitgebreid genealogisch artikel van Frits Koster en hopen verder op uw kopij en/of reacties op eerder gestelde vragen (zie het vorige nummer).

Koggenland

verschijnt in 2020 in de maanden maart, juni, september en december. De sluitingsdatum voor het volgende reguliere nummer is 15 december 2020.

De redactie is niet verantwoordelijk voor de inhoud van de door derden ondertekende artikelen.

Uw reacties op 'Vragen' en andere publicaties plaatsen wij graag in "Koggenland" zodat ook anderen dan de direct betrokkene van uw reacties kunnen profiteren.

© Voor het overnemen van artikelen of delen daarvan is toestemming vereist van de redactie en de auteur.

Voorouderspreekuur

elke 2e vrijdag van de maanden
januari, maart, mei, september en november
van 14:00 tot 16:00 uur

Westfries Archief, Blauwe Berg 5c, 1625 NT Hoorn

Door de coronaperikelen zijn er geen spreken

Richtlijnen voor auteurs

De kopij dient digitaal aangeleverd te worden in Word, zonder gebruik van enige opmaak bij voorkeur via e-mailadres:

b.leek@quicknet.nl.

Afbeeldingen dienen apart te worden aangeleverd. Dit kan in de vorm van scherpe foto's of digitaal per e-mail. Digitale afbeeldingen dienen van goede kwaliteit te zijn: ten minste 300 dpi op het gewenste formaat.

U kunt altijd op assistentie van de redactie rekenen.

De bibliotheek van onze afdeling

Onze bibliotheek is te vinden in het Westfries Archief.

De bibliotheek is geopend op dinsdag en vrijdag van 09.00 uur tot 17.00 uur.

Voor het lenen van materiaal kunt u terecht tijdens de bijeenkomsten en het Voorouderspreekuur.

Bestuur en functieverdeling

Voorzitter

Dick Waalboer, Oosterstraat 56, 1654 JM Benningbroek 0229 - 59 17 46

e-mail: voorzitter-owf@ngv.nl

Secretaris

Joke Ignjatovic, Klagerstuin 150, 1689 JX Zwaag 06 51 34 81 89

e-mail: secretaris-owf@ngv.nl

Penningmeester

Henk Flierman, Kloosterpoort 1, 1613 EV Grootebroek 0228 - 51 31 05

e-mail: penningmeester-owf@ngv.nl

Algemeen bestuurslid, werkgroep bibliotheek, opvang nieuwe leden

vacature

Algemeen bestuurslid, Communicatie/ PR

vacature

Algemeen bestuurslid, organisatie lezingen

Marijke van Teunenbroek, Robert Stolzhof 292, 1628 XA Hoorn 06 22 34 25 98

e-mail: evenementen-owf@ngv.nl

Algemeen bestuurslid, hoofdredacteur

Ben H.T.J. Leek, Koperslager 41, 1625 AK Hoorn 0229 - 23 29 35

e-mail: redactie-owf@ngv.nl

Homepage:

<https://www.ngv.nl/>

Webmaster

Dick Waalboer

Redactie Koggenland

Ben H.T.J. Leek, Koperslager 41, 1625 AK Hoorn 0229 - 23 29 35

e-mail: redactie-owf@ngv.nl

Dick Waalboer, Oosterstraat 56, 1654 JM Benningbroek 0229 - 59 17 46

e-mail: voorzitter-owf@ngv.nl

Verenigingsgebouw

Westfries Archief, Blauwe Berg 5c, 1625 NT Hoorn 0229 - 28 25 00

<https://www.westfriesarchief.nl/>

Hooracker
Hop

ZUYDER

HOLLANDIA
PARS SEPTENTRIONALIS.
Vulgo
WESTVRIESLAND en
'TNOORDER QUARTIER.

ZE

